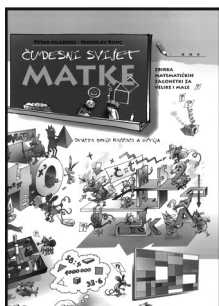

NOVE KNJIGE

Petar Mladinić, Ninoslav Kunc, **Čudesni svijet "Matke"**, HMD & PROVEN grupa, Zagreb, 2017.

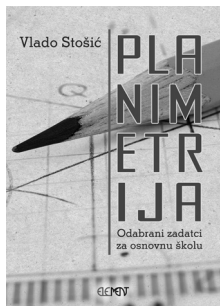
Prije 25 godina Hrvatsko matematičko društvo je počelo izdavati časopis *Matka* za učenike osnovne škole. Prvi i dugogodišnji urednik bio je nezaboravni profesor Boris Pavković. Profesor Petar Mladinić uz suradnike je uređivao i zadnju stranu omota, što je bila matematika u stripu. Godine 2002. pojavila se u izdanju HMD-a knjiga *Zgode i mozgalice družbe "Matkači"* koja sadrži bogato ilustrirane stranice matematike u stripu.

Povodom godišnjice *Matke* Petar Mladinić i Ninoslav Kunc su priredili u okviru Matkine biblioteke knjigu *Čudesni svijet "Matke"*. Ona predstavlja zbirku matematičkih zagonetki za velike i male. Bogato je ilustrirano 51 matematičkih problema, a pri kraju su navedena potpuna, vrlo detaljna i učenicima pristupačna rješenja.

Zadaci koji se pojavljuju su grupirani u područja: Brojevni sustavi, Djeljivost, Jendnadžbe i nejednadžbe, postotak, Diofantske jednadžbe, Algebarski izrazi, Logički zadaci, Dirichletovo pravilo, Geometrija, Grafovi, Kombinatorika, Vjerojatnost i statistika, Domišljatost. Navedena je i opširna literatura koja je često bila izvor ideja za nove zadatke.

Iako je ovo knjiga za učenike osnovne škole, ona će jednako biti interesatna i starijim učenicima, pa i njihovim roditeljima.

Vlado Stošić, **Planimetrija, odabrani zadatci za osnovnu školu**, Element, Zagreb, 2017.

Vlado Stošić je čitav svoj radni vijek proveo u osnovnoj školi. Od prije 25 godina bio je u uredništvu časopisa *Matka* za osnovne škole i 20-tak godine je pripremao zadatke u tom časopisu za učenike od 4. do 8. razreda. Od samog početka natjecanja učenika osnovnih škola bio je član Državnog povjerenstva za natjecanja osnovnoškolaca. Godine 2000. izdao je zbirku zadataka *Natjecanja učenika osnovnih škola*, Hrvatsko matematičko društvo.

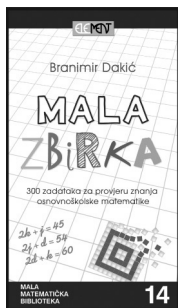
Iako je već dugo u mirovini pripremao je materijale za jednu opsežnu zbirku zadataka za učenike 6., 7. i 8. razreda osnovne škole. Na početku je u uvodnom dijelu dao popis definicija, aksioma i poučaka te ilustrirao provođenje dokaza.

Naveo je popis temeljnih poučaka u planimetriji za trokut, četverokut, mnogokute i kružnicu.

Zadaci su grupirani u 8 poglavlja: Pravci, dužine, kutovi, Trokut, Četverokut, Mnogokuti, Kružnica, Nestandardni zadaci, Konstrukcije i Najmanje i najveće. Neka poglavlja imaju i nekoliko potpoglavlja. Sadrži preko 600 zadataka. Svaki od njih popraćen je detaljnim i vrlo opširnim i pristupačnim rješenjem.

Iako je ova zbirka zadataka, prije svega, namijenjena osnovnoškolcima, bit će od velike koristi i učenicima prvih razreda srednjih škola. Rješavanje zadataka iz ove zbirke bit će korak prema proširivaju znanja i vještina iz matematike.

Branimir Dakić, **Mala zbirka**, Mala matematička biblioteka 14, Element, Zagreb, 2017.

Profesor Branimir Dakić izdao je mnogo knjiga iz matematike, udžbenika za srednje škole, razne priručnike za osnovne i srednje škole kao i nebrojene popularne knjige. Iako je već nekoliko godina u mirovini, svake godine se pojavi neka njegova nova knjiga.

Upravo je izašla nova knjižica *Mala matematička biblioteka 14* koja je namijenjena učenicima osnovne škole. U 15 poglavlja, od kojih svako sadrži po 20 zadataka, pokrivena je cjelokupna matematika za osnovne škole. Ima jednostavnih zadataka, onih složenijih, ali ne i posebno teških. Prije svega knjižica je namijenjena za ponavljanje osnovnoškolske matematike, posebno za one koji žele ići u neke zahtjevnije srednje škole. Prvi dio knjižice sadrži zadatke višestrukog izbora, a u drugom su dana detaljna rješenja.

Zadaci koje je priredio iskusni matematičar s velikim stručnim i pedagoškim iskustvom bit će od velike koristi kod ponavljanja i utvrđivanje znanja matematike.

Željko Hanjš

Povijest i filozofija tehnike – radovi EDZ sekcije 2017. godine, ur. Zvonko Benčić i Josip Moser, Kikkos – krug knjige, Zagreb, 2017.

To je zbornik radova šestog uzastopnog skupa sekcije Povijest i filozofija tehnike Elektrotehničkog društva Zagreb. Prva dva skupa održana su 2012. i 2013. godine tijekom Međunarodnog elektroinženjerskog simpozija – Dani Josipa Lončara (EIS), a sljedeća tri 2014., 2015. i 2016. godine tijekom Međunarodnog savjetovanja – Dani Josipa Lončara (SONT). Planira se, još ove godine, objavljivanje zbirnog zbornika prvih pet simpozija.

Zbornik sadrži 17 radova od 15 autora na VIII+264 stranice. Radovi opisuju životopise i doprinose Hermana Dalmatina, Fausta i Antuna Vrančića, Marka Antuna de Dominisa, Nikole Tesle i Otona Kučere te razvojne crtece iz pojedinih područja elektrotehnike – prijenosa električne energije, telegrafije, elektroindustrije i normizacije. Zaista se možemo podičiti s našim renesansnim znanstvenicima.

Povjesničar povijesti tehnike, ne temelju dokumenata, piše povijest. Jedna od važnih svrha Sekcije je zapisivanje sjećanja i prikupljanje dokumenata razbacanih po osobnim arhivima i preostalim poduzećima. Na povjesničaru je da napiše povijest na temelju činjenica o kojima je većina suglasna. Dakle, povjesničar razvija model, neke činjenice odabire, neke odbacuje, a neke ne poznaje. U načelu, modeliranje u povijesti se ne razlikuje od modeliranja u fizici ili tehnici. Zato ima više modela određenih povijesnih događaja.

Filozof povijesti tehnike istražuje međudjelovanje artefakata i čovjeka. Kako artefakti služe čovjeku? I obratno, kako na čovjeka djeluju artefakti? Primjerice, prekomjerno onečišćenje prirode ili atrofija pamćenja izazvana prekomjernom upotrebom 'pametnog telefona' (tzv. digitalna demencija). Martin Heidegger (1889. – 1976.), njemački filozof, kaže da bit tehnike nije ništa tehničko. Kaže da je isključiva svrha artefakata da služe čovjeku pri čemu je i sam čovjek podvrgnut toj svrsi. Tako je čovjek postao slugom tehnike, a tehnika postala samoj sebi svrha. Odgovori na ta pitanja jedna su od žurnih zadaća modernog neoliberalnog doba.

Zvonko Benčić